

Vår ref. 26/11833 - 1
Saksbehandler Simen Aas Løwer
Dato 11.05.2026

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
19/26	Utvalg for oppvekst	21.05.2026

Den digitale skole – Ipad 1-4. trinn

Kommunedirektørens innstilling

Skien kommune endrer modell for digitale enheter på 1.–4. trinn fra én enhet per elev til bruk av klassesett på ett eller flere av trinnene. Endringen trer i kraft fra skolestart august 2027. For skoleåret 2026–2027 gjennomføres planlagt innkjøp av iPad til 1. trinn. Enhetene skal oppbevares og benyttes på skolen. Skoleåret 2026–2027 benyttes til å utrede, teste og etablere en pedagogisk og driftsmessig forsvarlig modell for bruk av klassesett. Kommunedirektøren bes legge frem en sak om endelig utforming av ordningen før iverksetting.

Bakgrunn for saken

Administrasjonen foreslår å endre dagens praksis med én iPad per elev på 1.–4. trinn til en ordning der skolene disponerer klassesett av digitale enheter. Endringen begrunnes med både pedagogiske, helsemessige og økonomiske forhold.

Nasjonale føringer og faglige anbefalinger peker på en tydelig retning mot redusert skjermbruk blant de yngste elevene. Helsedirektoratet, Utdanningsdirektoratet og andre fagmiljøer har pekt på betydningen av å styrke elevenes grunnleggende ferdigheter gjennom analoge læringsformer, særlig i begynneropplæringen. Økt bruk av fysiske læremidler, håndskrift, lesing på papir og praktisk aktivitet vurderes som viktig for barns konsentrasjon, læringsutbytte og sosiale utvikling.

For det andre gir en overgang til klassesett skolene større pedagogisk handlingsrom. Digitale verktøy kan fortsatt benyttes målrettet der det gir dokumentert læringseffekt, samtidig som læreren i større grad kan styre når og hvordan skjerm brukes i undervisningen. Dette legger til rette for en mer variert og balansert undervisningspraksis som kombinerer digitale og analoge læringsformer.

Videre er det betydelige økonomiske konsekvenser knyttet til dagens ordning med én enhet per elev. Investering i, vedlikehold av og utskifting av personlige iPader representerer en stor og løpende kostnad for kommunen. Ved å gå over til klassesett vil kommunen kunne redusere både innkjøpskostnader og driftsutgifter, samtidig som skolene fortsatt har tilgang til nødvendige digitale ressurser.

Erfaringer fra andre kommuner viser også at flere går bort fra 1:1-løsninger på de laveste trinnene, nettopp med bakgrunn i en helhetlig vurdering av barns behov, anbefalinger om skjermbruk og økonomisk bærekraft.

Saksfremstilling

Administrasjonen anbefaler å iverksette endringen fra august 2027.

Skolene har i dag en ordning med én iPad per elev (1:1-løsning) på de laveste trinnene. Administrasjonen har, på bakgrunn av nasjonale anbefalinger om redusert skjermbruk i skolen, pedagogiske vurderinger og økonomiske hensyn, vurdert en overgang til en modell med klassesett av digitale enheter for 1.–4. trinn. Flere kommuner har de senere årene valgt å gå bort fra 1:1-løsninger for de yngste elevene, og nasjonale fagmiljøer peker på behovet for mer balansert bruk av digitale og analoge læringsformer i begynneropplæringen.

Samtidig har kommunen allerede iverksatt tilpasninger i investeringsnivået for digitale enheter, blant annet ved å holde tilbake planlagt investering i PC-er på 5. trinn inneværende år. Dette gir økonomiske innsparinger i inneværende budsjettperiode.

Tidspunkt for gjennomføring

Det er kort tid frem til skolestart i august. Administrasjonen vurderer det som lite realistisk å gjennomføre en forsvarlig overgang fra 1:1-løsning til klassesett allerede fra neste skoleår. Etablering av en modell med delte enheter forutsetter:

- utvikling og implementering av nye tekniske løsninger
- etablering av rutiner for pålogging, bruk og administrasjon
- tilstrekkelig kapasitet i IKT-ressurser, både lokalt på den enkelte skole og sentralt i administrasjonen
- opplæring og tilpasning i skolene
- anskaffelse av nødvendige analoge læremidler

Disse forutsetningene er per i dag ikke på plass.

Driftsmessige og organisatoriske konsekvenser

Delt bruk av enheter innebærer vesentlig økt kompleksitet sammenlignet med dagens løsning. Belastningen knytter seg i hovedsak til:

- oppstart og pålogging for hver enkelt bruker
- logistikk og organisering i klasserommet
- feilhåndtering og brukerstøtte

Delt bruk av enheter er vesentlig mer ressurskrevende enn dagens 1:1-løsning, særlig for de yngste elevene. Delte enheter medfører økt behov for logistikk, administrasjon og koordinering i skolehverdagen. Hver brukssituasjon krever korrekt pålogging og brukerbytte, noe som tar betydelig tid i undervisningen og forutsetter tett støtte fra lærerne. Dette vil påvirke læringstrykk, struktur i klasserommet og effektiv bruk av undervisningstid, særlig i oppstartsfasen. Oppbevaring av klassesett på skolen vil medføre behov for ladekapasitet.

Tekniske forutsetninger, personvern og modenhet

Løsninger for delte enheter er per i dag ikke ferdig utviklet eller kvalitetssikret i kommunen. Dette gjelder blant annet:

- brukeradministrasjon og dataseparasjon
- påloggingsløsninger tilpasset de yngste elevene
- apptildeling og tilgangsstyring

Regelverket stiller klare krav til identifisering og tilgangsstyring, også for de minste elevene. Elever må logge inn med personlig brukernavn og passord hver gang de skal bruke en enhet. Dette følger blant annet av GDPR artikkel 5 (integritet og konfidensialitet) og artikkel 32 (krav til egnede tekniske og organisatoriske sikkerhetstiltak). Konsekvensene av delt

løsning er økt risiko for feilinnlogging, hyppigere passordproblematikk og økt behov for støtte fra lærere og IKT kontakt. Dette gjør løsningen driftsmessig sårbar.

Implementering innen kommende skolestart vurderes derfor som ikke gjennomførbar på en forsvarlig måte.

Ressursbruk og økonomi

Selv om et redusert antall enheter kan gi lavere investeringskostnader, vil en løsning med delte enheter gi økt driftsbelastning på kort sikt. Erfaring viser at ressursbruken i stor grad knytter seg til håndtering av brukssituasjoner, ikke til hvor lenge enhetene er i bruk.

Etablering av nye løsninger vil kreve betydelig innsats fra IKT-ressurser, noe som kan gå på bekostning av andre prioriterte utviklingsoppgaver.

Reelle handlingsalternativer på kort sikt

Ved en eventuell beslutning om umiddelbar endring foreligger i praksis to alternativer for kommende 1. trinn:

Alternativer	Beskrivelse	Kommentar
Alt. 1	Planlagt innkjøp gjennomføres, men enhetene oppbevares og brukes på skolen, samtidig som det arbeides med å etablere ny modell for classesett e.l. på skolene.	Denne fremgangsmåten gir nødvendig handlingsrom for planlegging og utprøving, samtidig som skolene sikres stabil drift.
Alt. 2	Elevene gjennomfører 1. klasse uten tilgang til digitale enheter	Denne fremgangsmåten vurderes som lite hensiktsmessig, blant annet sett opp mot læreplanens (LK20) føringer om digitale ferdigheter og tilgang til nødvendige analoge læremidler

Effekten av saken

Perspektiv	Negativ	Nøytral	Positiv	Ikke relevant
Konsekvens for klima på kort og lang sikt		x		
Konsekvens for miljøet på kort og lang sikt		x		
Økonomiske konsekvenser i et langt perspektiv			x	
Konsekvens for folkehelsen			x	

Kommunedirektørens vurdering og konklusjon

Kommunedirektøren vurderer at det ikke er forsvarlig å gjennomføre strukturelle endringer i utstyrsmodell allerede fra kommende skoleår. Risikoen knytter seg særlig til driftssikkerhet, personvern, ressursbruk og kvalitet i undervisningen. En trinnvis tilnærming, der kommunen bruker tid på å utvikle og teste løsninger, vil gi et bedre beslutningsgrunnlag og redusere risiko for uønskede konsekvenser.

Kommunedirektøren anbefaler alternativ 1, hvor skoleåret 2026/2027 benyttes til å utrede, teste og etablere en robust modell for bruk av classesett. Administrasjonen vil komme tilbake med en plan for antall og bruk av digitale enheter.

Referanser

